

თეატრი სსსრკ

სამეხატვრო სალიტერ. ჟურნალი

კვირა, გირგობისთვის 19, ფასი 30 კაპ.

წელიწადი მეხუთე გამოცემა

აგვირ კაპაჩაძის

სამედიცინო

დ. პ. გიგუაძის
არქივი, მინისტრი შრომისა
და გარეშე საქმეთა

აკ. ივ. ჩხენკელი
მინისტრი შინაგან საქმეთა და ფოსტა-
ტელეგრაფის

შალ. ვ. მესხიშვილი
მინისტრი იუსტიციისა — კანონ-
მეტყველებისა

სხვათა სურათები ვერ მოვიპოვეთ, სია მათი იხ. წერილ ამებში

ს ა ლ ე მ ი ს ლ ე ბ ი მ ს ზ ე მ ე ბ ი

მროვეული კრება ჩვენი ხალხი მამაპაპიდან მ.აწესრიგობასა და მესვეურს არის შეჩვეული:

ყანის მკაში—მეთაურს, ხენაში—გუთნის დედას, ლხინში—თამადას, ქორწილში—ეჯობს.

და ყველა მადგანი თავისით კი არ არის მოვლენილი, არამედ ხალხისგან ჩნებული.

უამისოდ არც მკასა აქვს ბარაქა, არც გუთანს—აღო, არც ლხინს—წესი, არც ქორწილს—ეშხი.

ამ უამად ჩვენი ქვეყანა კი უპატრონოდ არის მიტოვებული.

მართალია ხალხი თავის თავს მიახდევს, მაგრამ ამ ხალხში იმდენი პარტიაა, იმდენი აზრთახვადანახვაობაა, რომ ერთი უკან იყურება, მეორე წინ, მესამე გვერდზე, — ერთი გეზი კი არა სისანს.

ქვეყნის ნაყოფიერი და წესიერი ცხოვრებისათვის კი ერთი გარკვეული გეზი და ნათლად აღნიშნული მიზანია საჭირო.

ყველას თვალწინა გვაქვს, უზარმაზარ რუსეთში სწორედ ამ ერთი გეზის უქონლობის გამო, აზრთა და რწმენათა გაორკოფების წყალობით რა არევ-დარევაა, რა ბურჟისი და მოაურიგებლობა.

ანარქია ნთქავს რუსეთს!

ღმერთმა და გვიფაროს ასეთი ანარქიისგან. მაგრამ მარტო ღმერთზე რა მივადლოთ საქმე, ჩვენს ქვეყანას არ ელხინება.

ჩვენის ერს ტრაგედიის უკანასკნელი მოქმედება ამ უამად სწარმოებს:

ორკოფობა გაიმარჯვებს თუ გარკვეული აზროვნება, უცხო გავლენა თუ საკუთარი თვითშეგნება, ბოროტი სული თუ კეთილი ანგელოსი?

როგორც ყოველთვის იყო ხოლმე ჩვენს შორეულ წარსულში, ისტორიულმა ჩარხის ტრიალმა ჩვენი თავის მოგპატრონობის ხვედრი დღესაც ჩვენ მოგვანდო.

მოვეუვლით თუ ვერა ჩვენს თავს? დღეს თბილისში შეიკრიბება საქართველოს ქალაქთა, საზოგადო კულტურულ დაწესებულებათა და სხ. წარმომადგენელთა ეროვნული კრება.

ამ კრებამ უნდა განიხილოს, ვის მიანდოს თავად აზნაურთაგან გადმოცემულ საერო ქონების მოვლა-პატრონობა.

ქართველ თავად აზნაურთა ეს გონივრული ნაბიჯი, სახელდობრ ისა, რომ მთელი თავისი საზოგადო ქონება ქართველ ერს გადასცა, ქართველი ერის შეილება, პარტიულობის განურჩევლად ავლენს—ყოველგვარი კერძო ჯგუფური მიღრეკილება და იფიწყუნ და შექმნან ერთი ორგანო—დაწესებულება, რომელიც შეიქმნება ამ საერო ქონების ნამდვილი პატრონ მფარველი, მთელი ერის ნება-სურვილის გამოხატველი, ყოველი პარტიის ნდობით აღჭურვილი და სრულიად საქართველოში უპირატესი გავლენის მქონე.

სიტყვა და გადაწყვეტილება მისი საქართველოს ყოველი ერთგული შვილისათვის ხელშეუვალი კანონი უნდა იყვეს. შეძლება კი დღევნდელი კრება ამისთანა დაწესებულების შედგენას?

ამას შემადგენლობა და შედეგი ვვიჩვენებს.

წუთი მძიმე განცდისაა.

ამ დაწესებულებამ უნდა იკისროს სრულიათ საქართველოს მოვლა—პატრონობა: ა) წესიერების დაცვა-დამყარება, ბ) მეურნეობის გაძლიერება-აყვავება, გ) ქვეყნის ეკონომიური აღორძინება, დ) საყოველთაო სწავლა განალებების შემოღება, გამოსადეგ ცოდნათა მოყვენა სოფლის ნაწინარება ე) ვაჭრობა მრეწველობის წესიერ კალაპოტში ჩაყენება, ვ) ვაჭროს პარტიულ ჯგუფობრიობის დათრგუნვა და უპირველესად საერთო ქართველობის განმტკიცება (რე თქმა უნდა პარტიები შემდეგში უფრო აღორძინდებიან, მაგრამ მათი პარტიულობა ეროვნულობას არ უნდა ჩრდილავდეს) და სხ.

ერთი სიტყვით ჩვენს ერს მრავალი საქმე აქვს გასაკეთებელი, ამისათვის საჭიროა საყოველთაოთ არჩეული გუთნის დედა, თამადა მეთაური.

ხოლო თუ ასეთ მეთაურს დღევანდელი ყრილობა ვერ არჩევს, დროით მოწყვეულ უნდა იქნეს სრულიად საქართველოს დამფუძნებელი კრება!

ვისურვით დღევანდელ კრებას ეკისრნოს ეს როლი!

გაუმარჯოს დღევანდელ საქართველოს ეროვნულ კრებას!

იოსებ იმედაშვილი.

ხეების გლოვა

1

ვაი, შვილებო, შვილებო,
ფოთლებო, მოკლე ხნისანო,
დედის მკერდს მოწყვეტილებო,
მსხვერპლნო უგვენო მტრისანო.

2

ვაი, ჩვენს თვალებს, რას ვხედავთ,
ქარმა წაგიღოთ ფრიალით;
სამარის კარი გაგიღოთ,
ხევს მიგაბარათ ღრიალით.

3

მშვიდობით, სიყმის შვილებო,
მშვიდობით მშვენნო ტყისნო;
თქვენ ღაიტრეთ ცვარ-ნამით
ღრუბელნო მაღალ მთისანო.

ლექსები სიყვდილში

(ქართულ თავდაზნაურთა მშენებლებს)

ნეტარება მას, ვინც სიყვდილით გაუკვდავდება!

ასეთი სიყვდილი სწორედ ჩვენს თავდაზნაურობას ეღირსა!

მოკვდა იგი, როგორც წოდება, მაგრამ იცოცხლებს მარადის, როგორც მართლა და კეთილშობილი სულის პატრონი.

საქმებან მისმან ნათელსყო, რომ იგი მხოლოდ სახელით არა ყოფილა თ ა ვ ა დ ი, არამედ საქმიანაც.

დიდმა რევოლუციამ მოსპო ყოველგვარი წოდებრივი განსხვავება, დასამარა ქართველი თავად აზნაურობაც, მაგრამ ამ დასამარებულმა თავისი ქონება სმარეში კი არ ჩაიტანა, არამედ მთელ ქართველ ერს უანდრძობ.

თითქმის ორმოც და ათი მილიონ მანათის ქონება, ქართულ საზოგადოებას მანათლებლო დაწესებულებათა მასშტაბებში წყარო, მშობელ ერს, ქართველ ხალხს დაუტოვა. ეს ამბავი მოხდა გასულ კვირებში.

თავდაზნაურთა წინამძღოლმა კ. ნ. აფხაზმა ეს ცნობა სიგანგებოდ მოწვეულ კრებებზე საქვეყნოდ გამოაცხადა.

თავდაზნაურთა მთელი საზოგადო ქონება სრულიად საქართველოს ავტონომიის, რაკო თავდაზნაურობა, როგორც წოდება, მოკვდა!

მოკვდა ისე, როგორც ძველ ნამდვილ ქართველ მამულიშვილის შთამომავალს შეგუფრის!

ძველი ქართველი ბრძოლ ა ვ ე ზ რ ე რ ო სასიყვდილოდ გაიგმირებოდა ხოლმე, უკანასკნელად ამოიძახებდა:

—გაუმარჯოს საყვარელ სამშობლო — საქართველოსო!

დიღ, ამავე რწმენით მოკვდა დაღეს ჩვენი თავდაზნაურობა:

—გაუმარჯოს ჩვენს საყვარელ სამშობლო-საქართველოს და მის მომავალ ღვარველ ხალხს — დემოკრატისო!

სანატრელი ასეთი სიკვდილი! მოკვდე და გაუკვდავდე! განა ამაზე ლამაზი კიდევ იქნება რამე! მოკვდა ქართველ თევადიზნაურობის სხეული—გაუმარჯოს მის სულს, როგორც ქართველი ერის—მთელი ხალხის—განუყოფელ ნაწილს!..

თისკა არამთავალი

სხენის პრტი ნაკლთაგანი

ჩენი სცენის ბეგრს ნაკლულოვანება-სთან ერთად უნდა აღვნიშნოთ ერთი რამ, რომელიც აუცილებელია უნდა ავიცილოთ: ეს არის წარმოდგენის გათავების შეზღვევა მსახიობების გამოსვლა სცენაზე იმავე გარემოში და მისაღებად.

წარმოიდგინე, მკითხველო, რომ შენ უყურებ დრამას, სადაც ორი გმირი, სხვა და იღვით გატაცებულნი, ებრძვიან ერთმანეთს და ბოლოს ორივე იღუპება.

შენ ისე ხარ გატაცებული მათი თამაშით, რომ გავიწყდება კიდევაც შენი თეატრში ყოფნა.

შენც განიცდი მათს სულიერ დრამას. აი თავდება პიესა, ეშვება ფარდა.

გაისმის ტაში—ვაშა. ფარდა აიხლება ჩენი ნაცნობნი და დადლებულნი* გმირნი ღიმილით და თავის დაკვრით ესალმებიან საზოგადოებას.

აქ ილუზია სრულიათ იკარხება.

ჩვენ ჟურნალში გრა ერთხელ აღნიშნულა ეს ნაკლი.

ჩვენმა ნიჭერმა რეჟ სორმა ა. წუწუნავამ ამ ნაკლს ყურადღება მიაქცია და შეეცა-და მის მოსპობას.

ძალიან კარგი იქნება, რომ ჩვენმა რეჟისორებმა ვ. შალიკაშვილმა და კ. შათირიშვილმა მიაქციონ ამას ყურადღება და აჭკვეონ.

ამითი ჩენი სცენა ბეგრს მოიგებს.

ამას მოითხოვს ხალ. დროის შექმნილი სამხატვრო სკოლა.

სე. წერეთელი

შემოდგომის სტრიქონები

მ ი ც ვ ლ ი ლ ბ უ ნ ე ბ ა .

გულსაკლავად სისინებს შემოდგომის ქარი! გაშვებულნი დაჰქრის და სიცოცხლეს ართმევს ყოველივეს.

დაუტყობლად ღრიალებს ის და შეუბრაღებლად აწიშვლებს ფერად სამოსლით შემოსილ ქვეყანას.

გაცარცული ხეები ცრემლებად იღვრებიან!

ბრაზმორცული ქარი ძირიან-ფესვიანად არყევს და ტოტებს უმტვრევს მათ.

მოყვითალო ფოთლები ერთმანეთში ირევიან და უკანასკნელად მღერაიან გამოსახოვარ ჰიმნს.

მათი მეს-ფლავე შემოდგომის ქარი, გახარებული გამარჯვებით ძღვევა-მოსილად სისინებს და საღდაც მიერეყება უსიცოცხლო ფოთლებს.

მთის თხემებში-კა აქა-იქ ჩამალულნი ნაფლეთ-ნაფლეთად დაგლეჯილი ღრუბლები.

ისინც-კი გაუბრძინ. ისინც-კი ემაღებიან ცოფ-მორეულ შემოდგომის ქბრს.

აღღრეულ ცაზე ნაწყვეტ ნაწყვეტად მიღი-მოღიან შავი ღრუბლები.

შემოდგომის ქარი თავის დავლურზე ათამაშებს მათ.

ბრწყინვალე მუსეაცდიკარგვია სიცხოველდე. მის თითოეულ ეჯვარება გაცრცენილი, ერთფეროვანი ქვეყანა და პირს არიდებს მის გვიან ამოდის და ისევ მიღე ჩაღის.

ღრუბლებს ამოფარებული აჩქარებულად მისრიალებს დასავლეთისკენ.

და მხოლოდ ხანდისხან ქურდულად თუ ჩამოიხედავს დაბლა.

მშვენიერი ტყე თანდათან შიშვლდება. ცარიელდება.

მისი მზიარული სტუმრები არა სჩანან. წასულან.

მათ ნაცვლად ყვავ-ყორები დაჰპატრონებიან მას.

ღამის მგოსანი აღარა სტვენს ჯადოსნურად.
ის საღდაც გადაკარგულა!
მის მგაიერ ბუ გაჰკივის!
მისი კვილი სევდის ისრებით სერავს სუ-
ლსა და გულს.

აქა იქ, ხეებზე შერჩენილი ფოთლები
მომაკვდავის ხმით ხრიალებენ.

მათ-ც დაუდგათ უკანასკნელი წამი,
ო, როგორ დაცალიერდა! როგორ გაშიშველ-
და ქვეყანა!

შემოდგომის ქარი მაინც არ ღვება,
ისევ გულსაკლავათ სისინებს. დრიალებს

ჩემი ბალი.

განთიადისას ბაღში ჩავედი და ჩვეულ-
ბრივით პირველად ყვავილებს მივესალმე.

უკანასკნელში ყვავილმა დამიხარა თავი
და ისიც დაიშალა, გაიტყვალა!

და გავერანდა! გატიოლდა ჩემი ბალი!
ისამანის შიშველ ბუჩქიდან ზანტათ
ფერინდა ვებერთელა, უღამაზო ფრინველი
და ყრუ ძახილით თავზე გადამაფრინდა.

ერთგვარმა შიშმა დამიარა ტანში.

ეს რა უმსგავსი ფრინველი შემოჩვევია
ჩემ ბალს. აქ ხომ მხოლოდ ბულბული ჰფერნდა!
წვილილულულე ელდა ნაკრავმა და ბლიც და-
ვტოვე.

ს ა ლ ა მ უ რ ი

მთის ფერღობზე ვიწროთ გაეშალა ფარა მწყემსს
თითონ ვებერთელა ხის ძირში მიკუნტუ-
ლიყო და ჯადოსნურით აკენესებდა საღამურს.
მისი ამები გულში მიფრინდებოდნენ --და
მიყურებულ გრძობებს მიშლიდნენ.

ის ხმები ელვასავით აპობდნენ შემოდგო-
მის ცივ ღამეს.

ღ. შქროდნენ შორს, შორს და ბუნების
წიაღში ინთქმებოდნენ.

— მითხარი კეთილი მწყემსო, რათ არის
ასე სევდის მომგვრელი შენი საღამური, იგი
თითქო შემოდგომის ჰმადებს გულში!

— რათ არ იცი, რომ საღამური თვით
შემოდგომაა!

იგი მასავით იცრმელება. მასავით კენესის და
ისევ მასავით ჰგოდებს! მომიგო მწყემსმა და
აკენესა საღამურა.

მშვიდობით! მშვიდობით!

მწუხრათ ღარაზმულიყენენ ფრინველი
და სამხრეთისაკენ მიჰფრინავდნენ!
სევდიან ხმაზე გაჰკიოდნენ ისინი!
შემოდგომის ქარი ველურ მუსიკით ატილებდა
მათ! თითო ორიალა უკან რჩებოდნენ.

თითქო ეძნელებოდათ სხვა ქვეყნათ წა-
სვლა. სამშობლოს მოშორება,

ყვევ ყორნები გახარებული მოდებოდნენ
მთა ბარს.

ისინი განუწყვეტლივ ჰკორტინდნენ ისე-
დაც განაწმებ ტყე მინდორს.

მშვიდობით ღამაზო ფრინველნო! თქვენი
სამშობლო ისევ ღამაზათ მოიკაშმება. ისევ
მოირთვება ვარდ—ყვავილებით! მაშინ ეწვე-
ვით მას.

მანამ კი მშვიდობით... მშვიდობით!..

ლ. ძიძიგურა

თეატრი და სმუკრეპა

მოხსენება „თეატრი და ცხოვრების“ საღამოსთვის
1917 წ. ოქტომბრის 9 ქ. თბილისს.

დღეს მინდა გესაუბროთ იმაზედ თუ, ჩემის
წარმოდგენით, რა როლი აქვს თეატრს ცხოვრებაში
და თუთი ცხოვრება რა როლს ასრულებს თეატრში
ან უნდა ასრულებდეს.

განსაკუთრებით ჩვენში

მაგრამ, როდესაც ვამბო ჩვენში, უთუოდ
უნდა გავისხნოთ, ზერეფეთ მანძი, ჩვენი თეატრის
წინანდელი ცხოვრება და ისიც გავარკვიო იყო თუ
არა, გვეძინდა თუ არა წინეთ ჩვენ თეატრალური
ცხოვრება.

ჩვენი დღევანდელი თეატრი, როგორც ვიცით,
მეტწმადეკე საუკუნის მეორე ნახევარში იშვა.

სოკანი ამბობენ, უკანონო შობილიაო, რადგან
უბრალო ქოხში, საღვთის წიადში არ შობადა,
არამედ განანდოვას სასახლის თვალმთქვერ სინა-
თლეზე გახადა თეადება იმ ტომად ქმას დღემდე
ჭლებთან ბეშვიეთი სტირინათი ვერ დეუაქვდა თუ-
ტა შენი კარგა სინთა აადგაო.
შე მომწონს ეს აზრი.

იმას კარდა, რომ დროული ნათქვამია, შევ
ერთვარ სიმართლედ არის და სიმართლეს სომ
მუდამ ანკარიში უნდა გაუწიოთ.

მაინცა და მაინც ჩვენთვის დღეს ცხადია,
რომ ჩვენი თეატრი თითქმის უწინაბრთა, წინაპირი
არა ჰქოლავა.

თუცა ამას შესასებად თქმულა ჩვენში ცოტა
რამ. ბრესლივ და განსაკუთრებით ამ სამთადე
წლის წინად, როდესაც სრულად საქართველოს
სტრუქტურის მიღწევათა ბირველი ურლობა იყო. მაშინ
გამორჩევა, მეფე არგელს დროს გვექონდა ქართუ-
ლი. წარმოდგენები, ავტორთ-მთარგმნელებიც გვე-
ვდა, მაგ. ვანზე ავღოსთეილი. თვით მაშინველ
თარგმნილი ბიესა დაბეჭდა ამასწინათ ვაზ. „საქარ-
თველი“ — იფიგენია. მაგრამ ჩვენი ისტორიის
ბურუსში რომ გაჯიხედოთ იქნე მოსახრის რადაც
საჯარო გამოჩვენებასი, მიმოსთა სახითობანი და
ამდურქენი. მამა ჩემს, ჩვენი წარსულის კარგა
ცოდნეს, ნიკო დიდანს ასსოვდა ის წყაროები,
სცა დასახელებულნი იყვნენ თვით ავტორებიც კი
ასრუ საჯარო გამოჩვენებათა, მაგ. თამარს დროს
ვიმეძე ბუღმეისისძე და თვით შავთალიძე. ხასიათი
თვით ამ გამოჩვენებათა ჩვენი არ ვიცოთ, მაგრამ უნ-
და ვიფიქროთ, რომ უფრო მასტრებივს წაჯავდა მა-
თი შინაბრთი და ცოცხი იყო ნაშობი კერპთაგანისცე-
მის კაცისა, ზოგიც ქრისტიანებრივი. ამჯერად რამ
არსებულა 12 საუკ. მიინც ეს იმითი მტრებდობა,
რომ საქართველოს განთქმულ მეფეს დავით აღმა-
შენებელს ესეთი „სამდურქენი საუშაბონი“ ჟარის
და ლაშქრის ბანაკად სასტრუქტურ დღურდადეს. ამ ამ-
ბავს ჩვენა სხვა მეტაბანებინც იხსენიებენ მხოლოდ
„სამდურქენი“ მდურა ძველად ნიშნავდა თურმე
არა მარტო იმ შემეცნებას, რაც ესადა მიგვანხანა,
ე. ი. არა მარტო ხმის მუხთავდურად ბეგრანს,
ტახთაბას, არამედ მირდაპირ თამაშს, ტუგუსს,
ხელსტორ მისერა-მისერას, მამქმელებას.

სამწესობად ეს დარგა ჩვენი წარსულის
სრულად შეუსწავლელად ცალკურად ვერას ვიტ-
ვით, მხოლოდ ერთი კი ცხადია, რომ ჩვენც
გვექონდა ძველად — როდესაც საჯარო დღესასწაულები
კერძო თაყვანისცემდურ თუ ქრისტიანულ ხასიათი-
სა და იქა გვექონდა საჯარო შესრულება რომელი-
მე რელიგიურ აქტისა, ან განსორბილებობა რომელი-
მე მაცალოთი წმიდათა თუ მითალოცებურ დურთ-

თა ცხოვრებინან. ამის ნაშთებს დღესაც შევ-
დებით სოფლად ჩვენს ცხოვრებაში. მეტრული
„ალანურობა“, „სტენიერობა“, „ასხურთი“, „მერუს“,
კახეთში თეთრ გიორგობას თურათ გამოწეობილი
„მონებო“ და მათ შიერ შესწავლებული რელიგი-
ური აქტი და სხვა ამჯერად ვერ კიდევ შესწავლე-
ლი და გამოუჩვენებელი, მამჩვენებელი ჩვენი ძვე-
ლიდანვე თეატრალობასა. ამ ნაშთების გასხენე-
ბით მე მიინდა იმზე მივთითოთ, რომ თუ აღვინებმა
დაონისა და დურთის დღესასწაულზე დააშენეს თა-
ვიანთი თეატრი, ჩვენც ქართველთა მოდემისანი
თავის დროზე ვეცდებოდით სწორედ ამ გზიდან
გამოვიყოლიოთ, სწორეთ საჯარო დღესასწაულში
და გვეწარმოებინა ჩვენი თეატრი და ვინ იცის,
შეიძლება, მიგვეწინაა ჩვენც საწადლოსთავის შეი-
ძლება ჩვენი თეატრი მაშინ უფრო ფასავაშვრე-
ბული ყოფილიყო, რომ ისტორიის მსწავლელობის
დროს ზოგადი უღმობეულ ბირებებს სწავლი არ შეე-
შავდოთ და უოკელი ჩვენი ხელოვნური დაწესებულე-
ბა მის ზრდის დროსივე არ შეგვეჩვენებინათ.

არის კიდევ ერთი საკულისსიზო ნაწევრი
დღეს აქამომდე დარჩენილი ჩვენს ცხოვრებაში.
ეს არის თხის, ესე ვთქვათ, ბიზოვლიანობა. ავსოხეთ-
ში და კახეთშიაც რთველას დროს თამადას თხის
ტრავს რომ წამაზახურავენ, არ არის ეს თხს, თხის
ხარავს საკუო დღესასწაულში? მივთხსენებთ რომ
ბერძნული სიტუვა ტრავადას თხის ფავსა ნიშნავს
და შეიძლება ამ ჩვენს თხისაც რამე ნათესაობა
ჰქონდეს ამ ბერძნულ ტრავადასთან. ეს არც ისე
სასხიდალოა. ამას მხოლოდ შესწავლა და გამოკველ-
ვა უნდა.

და იმ ამჯერად ისტორიულ მოვთხებათა ნა-
ფიქრებისაგან შეიძლება მომავალში შესდგეს
მიელი მტრანც ჩვენი უოფის და კარდასრულის
თეატრალობისა.

თუცა ჩვენი, ქართველების თეატრალობა სხვა
ფრთხილად შეგვეცავის.

ამა შესებულ დასაველი საქართველოს შეიღს
მეტრესს, გურუსს, იმერუსს. რა გინდ უბრალ-
ზრდილი იყოს, მაინც მუდამ ბოზში დგას.
თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ყოველი მისი
მისვრთა მისვრას მარჯვად, მოკვდილი, სწარტო და
ამიტომაც თავიანთურათა მხატვრული. ტრანის მოდურე-
ბას, სხუდის მთქლას, უხერხულ მიხერა-მისერას

თქვენ მხოლოდ ინტელიგენტს თუ შეაჩინეთ, ისე კი ხალხი, დემოსი, ნამდვილი ბუნების შეილი კინკისია და ტურფა. ესეც ერთი მხარე თეატრალისა — ხალხური.

ესაა აიღეთ მთიულის ჯანჯაკა. ერთა და კბილები მოჭერდა მისი დიქცია, მაგრამ რამდენი უმეშეო ხათასია მის თქმაში, მისი ხმის აბგურებაში. მთიული ჭერ კიდევ თითქმის თამარის

დროის ქართული ჯანჯაკობს და სოციალურ შეშინეული როცა ქართულს თავისი დიანაზონით ზეაწეული კილო აქვს მასხადამეერთ-გვარი ხათასი რომელიც შეიძლება დღევანდელ გერმანიულს არა ჭკავს, მაგრამ თავისებურებაა კი ბევრი ხალხის ესეც მთიული მხარე თეატრალისა-დეკლამაციური.

შალვა ლალიანი

ნ. სულხანიშვილი

კომპოზიტორი, „პატარა კახის“
ავტორი, სასულიერო საგალობ-
ლები დასწერა და კირიონ კათა-
ლიკოსს მიართვეა

ნ. შიუჯაშვილი

მისი პიესის „სულელი“ს წარ-
მოდგენი გამო ქართულ კლუ-
ბის სცენაზე

ნ. ქართველიშვილი

თბილისის სახელმწიფო თეატ-
რის კომისრად არჩეული.

ქორწილში

ცელქ დედოფალს მიართვეს ღვინო ოქროს სინითა,
ყველა მას შესცქერო და, თითქოს შესარცხვენად,
თამადამ არ აცალა, ხელთ იტაცა ხელადა,
კაბა დაულაქავე ჩვენს დედოფალს ღვინითა!

დედოფალს მოეწყინა ქეფით ჯა ლბინითა,
თამაშობა მოუნდა კიანურის ხმაზედა
და თამადა პატარძლის ეშხ ნაკრავი ჟინითა,
მის ჯადოსნურ თამაშზე შეიშალა ჭკვაზედა!

მეფემ იჭვი აიღო, უარი სთქვა სმაზედა
(აღგება და გაივლის გარედ აივანზედა).

თამადა ჟინიანობს, მეფე იჭვით ივსება,
აკენესებენ კიანურს, დიპლიპიტოც აპყება,
მეფე იხმობს, დედოფალს, დედოფალი არ ჰყვება...

მოქანცული თამაშით, ძირს ეშვება ნაზადა,
გული მისდის დედოფალს, წყალს ასხურებს თამადა!
მეფე მოხუცებული იჭვით გახდა ავადა!

დედოფალი მობრუნდა, სუსტია ფერ-წასული.—
თამადას კვლავ ღვინო სურს, მაყრებს დაძინებითა...

დედოფალი თამადას ჩუმიად სადღაც გაპყვება...
ჯიანური ქეფითინებძ, დიპლიპიტო თან ჰყვება!...

გაფსო ფშაგელი

მომღერალი
ვარლენ ლორთქიფანიძე
შარტი ლ გუდიაშვილისა

მ ე ო რ ე ღ მ ო ს ვ ლ ა

(გაგრძელება იხ. „თ. და“ № 42)

ტაჭ. ჩემთვის ყველა ერთია. ეხლა სოა ციალიზმის კარზე ვართ მიმდგარნი და შენ კი ღირსებაზე მგლაპარაკები. ეხლა კახეთისკენ, შეიძლება ერთი კვირა დამიგვიანდეს.

დაჭ. კახეთში, რა გინდა გენაცვალოს დედა ტაჭ. საპროპოგანტოლს თუ მიკითხვს აგრე გადაეცე. ნახვამდინ.

დაჭყფ. შეილო, თქვენ სინახავიდ ჩამოეცდით, გვინდა რომ წაგიყვანოთ და შენ კი გაგვირბინებ. ეხლა ვინ არ არის ხბლთაობის, აგრამ მშობლები კი არ დაგიწყნია.

ტაჭ. არა დედა დედაჩემო, ძალიან მიყვარხართ, მაგრამ ყველაზე უფრო იდეა მიყვარს, მაგითი ევოცხლობ და მაგისთვის მოვეკედები

მე იდეა მეძაძის, რომ პროვინციაში წავიდდე და ხალხში სინათლე შევაშუქო. ჯერ ჩემთვის დასვენების დრო არ არის! (შიდას.)

ფუარ. ჯანდაბას წასულხარ და აღარ დაბრუნებულხარ. ყველასი შვილი ხარ შენა და ჩემი კი არა. (დარეჯანს სტიკის.)

თაშ. ეს, დედა ჩემო, რა გატირებს? ტარიელი ჩქარა დაბრუნდება, შეიძლება ერთი კვირეც არ დარჩეს... აი მოსწიე თამბაქო!

დაჭყფ. ქა! შე რაღა გემართება. ვისათხოვარი ქალი და პაპიროსი? რომ შეგიტყოს ვინმე ვინ შეგირთავს?

ფუარს. ვა! ქალიც გამოიყდა?! მე პაპიროსი რა არის, სადაური პატიოსნებაა?

თამ. ეხ, შამანგო! ხომ იცი ნათქვამია დრონი მეფობენო! რაც წინათ უბატონსობა იყო — ხლა პატრონობად გადაიქცა. წამოდი დედა, კლუბში წაგიყვანო, რას მისჩგრებიხარ ბებრუტუნა ქმარს, იქ ლოტო, მუსიკა, რუსული ოპერა... მერე ვახაია, გადაცნობ ჩემ ნაცნობებს, ერთი შენი ხნის ამხანაგი მყავდა ის უნდა გაგჩინო კავალრათ.

ღარგუჲ. ქა რა დროს ეგენია შეილო?
 ლუარ. არა, ეგ რომ მიგყავს, მე არა მკითხავ?
 თამ. ეხლა ქალ-ვათა თანასწორობაა.
 ქალს შეუძლია თავის ქუეთი იაროს და იცხოვროს.

ლუარ. მოიკა გოგო! ქვეყანა გაავრთეთ ჩემ დედაკაცს ნუ გამოგივრთ მანც! წადი დემურს დამიძახე, მამა ჩამოვიდა და ფულითქო!
 თამ. მამა! დემური ფულს არ იძლევა!
 ლუარ. რაიო? როგორ ბედავს?
 თამ. „დეისტეფი არმიანო“ ვიარცხებო და ფულს ომის შემდეგ მოგცემო, სასამართლოშიც გამართლა.

ლუარ. — დარეჯანი გესმის? ვა! ხომ არ დამუნჯდი, დედა კაცო! რატომ არაფერს არ ამბობ იქნება სიზმარში ვარ გაპაღვიძეთ მაინც.
 თამ. წავიდეთ, დედა, მე შენ ბროპაგანდის ჯობას გასწავლი, სოფელში რომ წაგალოთ, გლეხებს უქადაგებთ სოციალიზმს.
 ღარგუჲ. არა შეილო შენ წადი, მე დავილაღე, ნამგზავრი ვარ. ჩქარა კი დაბრუნდი, ხომ იცი არეული დროა.
 თამ. (შიდის ლუარსაბო კანწუყუყეტღვი უძახის)
 ალექსის: (

ღარ. რამ გადაგრია აღმაინო,! მოსვენე იქნება ისაუზმო!
 ლუარსაბ. გასწით. დამეკარგეთ! (ღარგუჲან შიდის, შემადის ალექსი.)
 ლუარ. სად დიკარგე ბიჭო.
 ალექ. ზაბასტოკვა გახლავთ ბატონო!
 ლუარ. რაიო?

ალექსი. ლაქია პოერების ზაბასტოკვაა. აგრე ამბობენ: თუ მეგზოვეებს მოუმატეს ჯამაგირიო, ჩვენც მუშები არა ვართო? თორმეტი თუმანი თვეში, თუ გაჭირდა საქმე და გახდი ავად, ხაზინის ხარჯზე უნდა იწამლო,

კვირეში ერთხელ სტუმრობა ჩვენ გვმართებს ეს გასტრნია უნდა დავგიომო. ალექსა წი არა ალექსი მალხაზჩი უნდა დამაძახოთ და ბევრი სხვა. თუ ამეებს ამისრულებთ ვინახებრებთ თუ არა და ავრე უნდა ვიყო სულ (ხამოჯღება) არც გეინძრეო, არც გიგონოო, არც იმსახუროო და იყავიო ასე გაჭვავებულიო. (ლუარსაბი მისჩგრება ალექსის) რას მიყურებთ ლუარსაბ რევახა, არ მიცნობთ?

ლუარ. ბიჭო შე რაღა გინდა ჩემგან? უბატრონო ვირს ყველა შეიჯგუთი ზურგდა? აი თქვენ შემნებულ ქვეყანას კი რა ვლთხარ? ბიჭო, ამდენს რომ მიხოვ, არა მკითხავ, მაქს თუ არა შემღებ? იქნება ღარიბი ვარ.

ალექ. არა ბატონო ბანკში გაქვთ შენახული! თქვენზე ამბობენ, ძალინ მდიდარიო!
 ლუარ. შე ყურუსალო, ბანკში თუ მაქვს, შენთვის ხომ არ წამირთმევა? ჩემი ოფლით შემენილი არ არის? წადი, მომშორდი, შარზე ხომ არა ხარ შენც! აღარ მისილხარ.

ალექ. თუ ხაზინმა უმიზეზოთ დავითხოვაო, სამი თვის ჯამაგირი უნდა მოგცესო, ლუარსაბ. წადი ბიჭო, თორემ გოროდოვოის დაუძახებთ.

ალექ. გარადოვები აღარ გახლავთ. ეხლა მალიცაა, სულ ჩემისთანა ბიჭები არიან შიგ.
 ლუარ. შენისთანები თუა, აი ამენდა მილიცია. დამეკარგე აქედან.

ალექსი. სამი თვის ჯამაგირი მომე და წავალ ლუარ. (გაღოფუფლი) მე შენ მოგცემ ჯამაგირს (ესაშუაგებს ხანჯაფს) არც ეხლა წახვალ, შე ყურუსალო!
 ალექსი. (შეშინებული) ვიმიე წმინდა ესტატე, შენ გადამაჩინე სიკვდილს! (გარბას.)
 ლუარს. ვა! თქვენი ჰირივე, რას მოვესწარიო? ნამდვილად მეორეთ მოსვლია, რაღა!

(ფარდა)
 სემიონ წერეთელი
 (შემდეგი იქნება)

ჩვენი უმჯობესი დღეები

ფილარმონიულ საზოგადოების კრებაზედ.

ყველას კარგად მოეხსენება, რომ მუშების უმრავლესობა ეროვნულ იდეას უფროებით უყურებს. მუშები ამბობენ: ეროვნულ იდეისკენ არისტოკრატები მოგვიწოდებენ და ისინი კი ჩვენთვის კარგს არას მოინდომებენო.

ასეთი შეხედულება ეროვნულ საკითხს შესახებ თუ შეეცდარია, ზოგიერთ შემთხვევაში იგი არ ყოფილა სიმართლეს მოკლებული. თითო ოროლას გარდა, მომეტებული ნაწილიმ საზოგადოებისა, ამ შეხედულებას სასვებით ამართლებს. ერის ტკივილებს ეს ნაწილი იმდენად აზიარებს, რომ ფენადც ეს მის ინტერესებსაც შეეხება. ამის დამამტკიცებელ საბუთს მე-ფილარმონიული იდეაა. როდესაც ეს ხალხი სიტყვიდან საქმეზე გადადის. წარსულ დღეებში ფილარმონიულ საზოგადოებას ჰქონდა კრება, სადაც სხენებულ მუშების შეხედულება რაოდენათმე დამტკიცდა. კრებას განზრახული ჰქონდა სიკოგადოების რეორგანიზაცია სწორის ნაციონალიზაცია, მაგრამ სხენებულ საზოგადოების უმრავლესობა სრულებით არ იღვა იმ თვალსაზრისზე, რომელსაც კერძოთ ეს ხალხი ჩემულობს, არც სკოლის გაეროვნულება და არც ერის ინტერესები კრების უმრავლესობას არ ასულდგმულებდა. არა თანხმობითი მოქმედება და აურზაური, არა რა ახასიათებდა საზოგადოების კრებას.

რატომ ხდებოდა ასრე? ან რა იყო უთანხმოების მიზეზი?

მიზეზი გახლდათ არა დაუდევრობა და გულგრილობა, არამედ შეგნებულათ გვერდის ახვევა იმ საკითხებზე, რაიცა სულიერ მოთხოვნილებას შეადგენს.

კრებას უმცირესობა მომხრე საზოგადოების გაეროვნებისა და გახალხოსნებისა, იგი გამოდიოდა ეროვნულ იდეის საღ შეხედულებიდან, კრების უმრავლესობის სულის კვეთებიდან-კი გამოსვიოდა გარზობის გადაგვარება და ამიტომ მათი სურვილებაც გამოძინარეობდა ევროპიული მუსიკის სიყვარულიდან, რის გამო უმრავლესობა კრებისა მომხრე ჩანდა საზოგადოებია ძველი მოღვეწეობისა. ასეთ სხვა და სხვა მიზნათ შეხედულებიდან წარმოსდგა სხვა და სხვა ნათი ტაქტიკა და მიმდინარეობა, რამაც ხელი შეუწყო კრებაზე უთანხმოებას თავი ეჩინა, ვინაიდან არისტოკრატული ნაწილის მიდრეკილება არ იყო პრინციპიალურად ეროვნული მიდრეკილება, რომელსაც, შექველდ ანტი-ეროვნული შედეგი მოჰყვებოდა. ამიტომ კრების დემოკრატიულმა ნაწილმა კრება დემონსტრატულად დასტოვა.

ამ გვარად საზოგადოების არისტოკრატულ ნაწილს საშუალება მიეცა ერის სულიერი მოთხოვნილება კვლავ თავის სულიერ მოთხოვნილებისთვის დაეჭვემდებარებინა.

აი, საქმე, რომელიც მუშებსა ზემო-სხენებულ შეხედულებას ამართლებს.

ამიტომ ჩვენ მოვუწოდებთ ხალის-დე-მოკრატის იმ ნაწილს, რომელსაც მიზნათ ერის გადაგვარებასთან ბრძოლა დაუსახავს ჩვეწეროს სხენებულ საზოგადოებაში წევრად და როცა შესაძლებელი იქნება, აიძულოს იგი ემსახუროს ერს და არა იმ ადამიანებს, რომელნიც სიტყვით ერს ემსახურებთან, საქმიანთათვიანთ თავის.

მუშა მის, დეგაძე

ს რ უ ლ ქ ლ

1

—ნათლის ჯალობო შენი ბიჭი ქალაქი-
 დან მოვიდა, ახალი ამბავი რა მოიტანა? გაზა-
 თი ხომ არა გამოსულარა.

—როგორ არა, შენი ჰირიმე, ე გაზეთი
 ხომ ტყუილია. ერთი ხელის გულის ტელა
 დეპეშა გამოსულა, თითონ ჩემ ბიჭს უნახავს.
 იქა წერებულა: დაფუძუნებულმა კრებაზე უნდა
 გადაწყვიტოს ყველაფერიო. მაშინ გავიგებთ,
 ვისაც დავრჩებითო.

—იჰ, ქა, ნეტა არ იქნება ახალ თაობის
 ხალხმა გაიმარჯვოს, თორემ თქვენი შტერი,
 ჩვენ დღე დაგვადგეს. ჩვენებიანთ სესელა
 წინათ თუ მამასახლისათ იყო, შეიძლება ახ-
 ლა რა გაიმარჯონ, უწინაშე დღე დაღვიობ,
 „პრიტავათ“ დაგვიყვონ.

2

—მაწავლებლო, რომელ პარტიის უნდა
 მივცეთ ხმაი, რომელი ნომერია ჩვენი ნომერი?

—მეთექვსმეტე.

—რა ვქნა აკი ბირველიო?!

—გვ ქალაქის მუშებისაა, თქვენი კი მე-
 თექვსმეტეა.

—მოდი შენა და ყველას სიტყვა დაიჯერე:
 ნიკომა სთქვა მეექვსეაო, სამსონია—მგარვაო,
 სტეფანემ—მეხუთეაო. ე შევიღოსა, ლამის ისე
 გავგიხადონ საქმე, რომ ხმა არც ერთს არ
 მივცეთ.

3

—შენ რომელ პარტიას აძლევ ხმას პეტრე?

—მე, შენი ჰირიმე, გომართელს ვაძლევ
 ხმასა. ჩემი ბიჭი შიკითხავს ხოლმე იმის გაზე-
 თსა. ძალიან მომწონს, ასე გონია ჩვენ გულ-
 ში შეჯდარა და ისე უწერია სუყველაფერიო.

—ის რომ არ არის შატანილი სიაში.

—აღბად იქაც რამე ვშმაკობაა, თორემ
 იმაზე კარვად რომელნი ნასწავლმა იცის
 ჩვენ კარ-ვარაში.

მუშა საქარაა ვეშა-სანდაკელი

დავით უღუმეშვილი, ხაშშილი გლეხი—ჯარის
 კაცი ბოლის ველზე ორბერ დაჭრილი გარდაიცვალა

მშვიდობით მთვარე

(ბრძოლის ველიდან)

იენისის პირველიდან მეცხრამდე ჯარი გამაღებთ მუშაობდა. თხრიდნენ სანგრებს, სდგამდნენ ზარბაზნებს მოხერხებულ ადგილებზედა, გაჰყავდათ მათეულის ხლართები ადგილების გასამაგრებლად, აგებდნენ მიწის სანგრებს კარგებს დასაბანაკებლად და ერთ დიდ მზადებაში იყვნენ, რათა მტერს მტრულად შეხვედროდნენ და ღირსეული პასუხი გაეცათ. მზადებას რომ მორჩნენ, რადგან მტერი არ გამოჩენილიყო, დაღლილ დაქანცულნი მხედრები მოსვენებას მიეცნენ.

დიდებული დამე იყო. ცის ლაქვარად ოკენე ვულ-წარმეცი სანახაფი იყო. ვერცხლის ცეცხლის თვლები, მგზნებარე ვარსკვლავები, საოცნებოდ მომიზილავ ზესკნელს და ყველა მნახველს ზეღამაურენ ფრთებს ასხამდნენ ზეცისადმი. ვარსკვლავთა შორის დიდი ნათელი, მეფეთა მეფე დამისა, სხივ ასბულ პორფირით მონარარე მიუწლომელ ცით გაშლილი სხით დაქაქათათებდა ქვეყანას და თვის უმანკო სხივთა ჩანჩქერით უზვადა რწყავდა არე-მარგს.

სამხედრო ბანაკი ვერცხლის დამეში თეთრი კარვებით გადაშლილ-გადაპნტილი, ცხვრის მოძრავ ფანას მოგაგონებდა. ქარს ებინა სამარებრივი დუმილი იყო გამეფებული მღუმარებას, დარაჯთა ნელი ნაბიჯი, ცხენთა ხანგამოშვებითი ფხუტუნ-ხეხეინი რა მინდვრის მწერ-კალმებთა სტეენა წივილი არღვედა.

მთვარე თანდათან გადადიოდა. ოსმალეთის უზარმაზარი მთებს ჩრდილები, საამურად იშლებოდა გორებზე და ვით ოცნება ღეფო სრიალით ველმინდერებს ეფინებოდა.

ნაშუალამეცის ორი საათი იქნებოდა.

ამ დროს, როდესაც დაღლილ-დაქანცულნი მრმა ძილში იყვნენ და ისვენებდნენ, შტაბიდან ბრძანება მოვიდა;,, თათრები მოდან, დაუყოვნებლივ სანგრებში ჩადითო! " ბრძანება ელვის სისწრაფით მთელ ბანაკს მოვლო მიუხედავად დაღლილობისა. ცარი სასწრაფოდ აიშალა კარვებიდან და თვალ-წამს ფეხზე წამოდგა. მხედრებმა საქაროთ თოფები აისხსე. აღიკურენენ იარაღებით და სანგრებისაკენ გასწიეს, რომელაც ბანაკიდან ვერს ნახევარ მანძილით იყო დაშორებული.

აჰა მიხსწიეს სანგრებს, ბრძოლის ადგილს, სადაც მრავალი მათგანის სისხლი ღნდა და-ვრილიყო, დაუბრუნებელი სიცოცხლე უნდა დაღულოყო.

მთვარე კი ჰქათათებდა ლაღათ, მშვენიერეთით, უზვით ფუქქემდა ნათელსა. თვითუღლ ათგანს თვალ-წინ აღმართა სიკვდილს საშინელი ბნელ აჩრდილი. საოთიეთუღლ ჩაუდგა მებრძოლთ კვალში სულთავნხუთავი და კვლდა კვალ გაუძღვა წინ. მხედრებმა იგრძნეს იკვდილის მოახლოება. მოაგონდათ თავისი წარსული. მოაგონდა სახლი, კარა, დედა-მამა, ცოლი, შვილი. მოაგონდნათ ყველა ამ მო-

გონებამ საყვარელი და ძვირფასი სიკაცობლე დაუფასებელ თაიკულათ წარმოუდგინათოვა-ღწინ. უყვე ათასჯერ მეტად შეუყვარდით ის ვიარე უყარდათ, ამ მოგონებით ქვეყნა ედმეად გადაეშალათ. გაეხსნათ გული მთვა-რის ჯადოსნურ ნათელში. მოიხილუნ დიდე-ბული ღამით, დაენათ სასიკვდილოდ წინ გაწევა, მგრამ ბრძანებამ და მივაღვრებამ სძლია გმირები და სიკვდილის აზრთილებით გასწიეს წინ.

მთვარის საყვარელ ნათელს, რომელიც ყოველ ახალგაზრდას გულში მხოლოდ სიყვარულსა და საწარმების აღივებებს, უკანასკნელად შეხედეს თვალზე აღპყრობილთა და სასოებით შესძახეს, მშვიდობით მთვარეე, ჩვენ ჩაგრულთ გულს სიყვარულით აღარ აა-ვისებ მთვარეე, ხელ ჩვენთვის აღარ ამო-ხვალ მთვარეე!- შეძლადღეს ნაღვლიანის ხმით საყვარელ მთვარეს და სანგრძობა ჩავიდენ..

მტკრის მხრიდან მოისმა თოფების გრალი მამაკვა ჯარმა მამაკურად ჭბასუხა მტკრს. გაცხარდა ბრძოლა ორთავე მსარეს, ტყვია წამლის ბულმა ჰაერი შავთ შეღება. ორთვე მხარეს ტყვიები სეტყვისავით ცვიოდნენ.

განთიადმა მოახწია. ვარსკვლავებმა ქრობა იწყეს. ფერ დაკარგული ვთვარე, თითქო ამ სინახობით შერტყევილი ღრუბლებში მიიშა-ლა. გავიკრავდა. დაირუხრუხა ზარბაზნებმა. ქვეყნიერება შეინძრა. ჰაერი შეიძრა. ღრუბლ ქვე აირივნენ, გაფრენდა. დილის ნიავმა ბრძო-ლის ველს თავზედ გადაუქროლა, დაქირილთ დაკოდილთ კენესა, სასოწარკვეთილი ოხერა მომაკეთაგან გაიტაცა და ქვეყნის საცნობლად წილო.

რამდენიმე ხნის შემდეგ ბძოლა შე-სწყდა. სროლა შეიერდა. ბრძოლის ველი სა-ზარელ სანახობათ გადიშადა. სანდლები და მის ახლოს ყველა იდგილები ღირსეულ შეი-ლემის გვამებთ მოფარულ იყო.

როცა მზე ამოვიდა, მისი უმანკო სხივები ვით უმანკო სულთ სამშობლოს გმირთა გვა-ებს ღირსეულათ დაადგა თავს და წმინდა ზე-ციური ამბორი უყო თავდადებულთ ბრძოლის ველზე ეგგანი ფურცხვანამე. მარინჯანი.

შემოწირულობა

მოქალაქე რედაქტორო!

ქვემოთ მითვანილი წერადით მამართე ს.რ-ბინში მისწორებს ქანთედას და თქვენის პატივდევ-მულ შურნაღას სასარგებლოდ შეკრებო შემოწირუ-ლებას, რასაც ამასთანვე გაახლეით სიეთრ. კანთათ შემოწირულებათა საა შურნაღამა გამათხანადთ.

ლია წარილი

ვისაც თავისი ს.შობლო არ დაუეწიან და სურვილი აქვს, შეძლების დე კვანად ხელა შეუწიოს ჩვენს ჯროვნულ-ხალხოსნურ განათარებას, ხალხში შეტევის შეტანს, იმას ვსთხოვ, რითაც რა რა-დენითაც შეუძლიან ნეთიერად დაქმნარს შურნაღ-ს, თეატრი და ცხოვრება"-ს საკამომეყო თანისს გამძლეებას, რთვორც უმარტობა და სქართედას ტერატორადაურ ავტონომიის მომთხოვნ გამოეცემს.

პატივისცემით ერ. სიმ. ხაფთახი

შე მომწირ ვუღეთა ს ი ა :

1, ერ. სიმ. ხაფთახი	—	—	—	10 მ.
2, ნეს. ტოკაშვილი	—	—	—	5 მ.
3, პარ. შემართაშვილი	—	—	—	15 მ.
4, სერ. ლორია	—	—	—	5 მ.
5, ჩინკელი შან ცი სუ	—	—	—	5 მ.
6, ლავ. სოფერია	—	—	—	5 მ.
7, პარ. კოხალაშვილი	—	—	—	15 მ.
8, გრ. დათუნაშვილი	—	—	—	5 მ.
9, ნავო ქაჯაია	—	—	—	2 მ.
10, შავლე კახეთელაძე	—	—	—	15 მ.
11, კეკელი ნიკ. ჯიშკარიანი	—	—	—	5 მ.
12, თასუე ჭანჭიძე	—	—	—	30 მ.
13, თ. ბალახნიძე	—	—	—	10 მ.
14, გრ. შესია	—	—	—	15 მ.
15, მის. ჩახლაძე	—	—	—	5 მ.
16, პ. ჯ. ღვინტა	—	—	—	5 მ.
17, გიორგი ასათიანი	—	—	—	50 მ.
18, იასონ ხაფთახი	—	—	—	3 მ.
19, სოფიო ივანეს ასული ბაქრაძე	—	—	—	15 მ.
20, ლავ. ფად. ახაშიძე	—	—	—	20 მ.
21, ნიკ. ლავ. ახაშიძე	—	—	—	10 მ.
22, დომ. იარ. კაჯუა	—	—	—	5 მ.
23, შელაქ ვართახანცი	—	—	—	5 მ.
24, ილიო ბეს. კიხარია	—	—	—	50 მ.

სულ 310 მანათ.

გვრამდე ღობეჯანძე — — 10 მ.
 ელენე ალ. ბაბუაძისა — — 10 მ.
 ბ. ერ. ხაფთახის და ფულის შემოწირულებათ დადგომას ვუძღვებით. რედაქტორ.

სპირალი ქვევინი

საქართველოს ეროვნული კრება დღეს იწყება სხებშიდო თეატრში შუალდის 12 ს.

ამირ-კავკ. მთ ვროზა შესდგა. მთაგრობაში არჩეულნი არიან სოც.-დემოკრ.—ემ. გიგუქორი პრემიერი—თავმჯდ. მინისტრი შრომის და გარეშე საქმეთა, ჩხეკელი—შინაგან საქმეთა, ტერგაზარიანი—სასურსათო; სოც.-რევ.: დ.დ. დონსკოი—სამხერდო-სახლავოს—ნერუტევი—მიწათ მოქმედებისა; სოც.-ფედერ.—შალვა მეხსიშვილი სჯულმეტყველების—იუსტიციის, და—შნაკელები ოგანჯანოვი—შეწყალების, კარჩიანი—ფინანსთა; თათართგან ჯადაროვი—ვატობა-მარეველოზი—სა, ხან-ხოსიკი—სახალხო განათლებისა, მელიქ-ასლანოვი—მიმოსვლისა, და ხანსამელოვი—კანტროლისა.

რუსეთში მეურთავსებებმა გაიმარჯვეს. შესდგა მთავრობა ლენინის მეთაურობით. მოსკოვის და პეტროგრადის ქუჩებზე სისხლი დაიღვარა.

დამფუძნებელ კრების არჩენებიდღეს თავდება. გურულების გუნდმა კონცერტი გამართა ქართულ კლუბში, ხალხი ბლომად დაესწრო. კონცერს არა უშავდა, მაგრამ მომზადება აკლდათ. სასურველია, მერაღედ უფრო მომზადებულნი გამოვიდნენ.

მომღერალი ქალი კლანდამე—აგასოვისა, რომელიც მიწვეულია ქართულ კლუბში, მამასახლისთა საბჭომ 200 მანეთით დააჯარიმა.

მუხიკოსი 5 სულხანიშვილი თბილისს ჩამოვიდა **განო გიგოშვილი**, თათრულ ოპერეტივების მთარგმნელი და სცენის მოყვარე, სამხედრო სამსახურიდან განათვისუფლეს. იგი გეთხოვს გამოცხადდეთ, რომ ამ ეპოქაში თბილისშია (დადესქანის ქ. № 4) და თავი დასა სთხოვს, აცნობოს სად იმყოფება. გიგოშვილი ამ ჟამად სთარგმნის ოპერებს „ალი ვაშინჯავანს“

დარია ახვლედიანისამ დასწერა პიესა „ქალი და არდილი“, წარმოდგენილ იქნება ამ მოკლე ხანში ახალგაზდა მგოსანის ი დაროშელის უცებ ლევიორვერი გაუფარდა და დაიჭრა. დაჭრილი სავადგყოფოშია **ვურ, თეატრი და ცხოვრების** სასარგებლოდ ხარზინდან მივიღეთ ერ. ხადთასის მიერ შეკრებილი 810 მან. შემოშორველთა სია ამავე ნომერშია.

ქართ. კლუბში ქართ.დრამ. დასმა ლინობისთვის 16 წარმოდგენა 5. შეთავაზების პიესა „სული“ პიესა შინარსიანია, საყურადღებო. მომზადება აკლდა—ხელ გაიმეორებენ.

უცხო სიტყვათა ლექსიკონი ჯერ კიდევ იბეჭდება. მალე გამოვა.

პამიმა „თ“ და ც.“—სა მოკლე ხანში დაიბეჭდება და ხელის მომწვეთ დაურეცდება.

მიიღება ხელის მოწერა თბილისში — ბაზრის ქ. № 20 ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ, სახ. პრუჯენინისა.

ხალხში მისამართი: თბილისი, რედ. „თეატრი და ცხოვრება“—იხსებ იმედუშვილს.

ქართული კლუბი

1 კვირის პროგრამა

კვირა—საღამო წარმოდგენა.

ორშაბათი—ოპერა. მუსიკა

სამშაბათი—საოჯახო საღამო

ოთხშაბ.—სინემოტოგრაფ. სიმეზ. ორკ.

ხუთშაბ.—ქართ. წარწოვერა. მუსიკა

პარასკ.—ოპერა.

შაბ.—საოჯახო საღამო

კვირა რუსული—წარმოდგენა.

სახალხო სახლთნ არსებულ

ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველ წრის გამგეობას

განზრახვა იქვს ამ მოკლე ხანში გამართოს გამოსცდელი წამოდგება. ვისაც სურს მიიღოს მონაწილეობა აღნიშნულ წარმოდგენაში შეუძლიან ჩაეწვიონ წრის კანტორაში ყოველ დღე საღამოს 7—9 სათამდე.

გინგილის პროსპექტი № 102.